

POSTANOWIENIE

Dnia 4 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Dobrowolski

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 4 września 2024 roku kwestii zastrzeżenia Prokuratora Regionalnego w W. dotyczącego udostępnienia dokumentów załączonych do wniosku Prokuratora Regionalnego w W. z dnia 28 czerwca 2024 r., sygn. akt [...], w sprawie o wyrażenie zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Rejonowego [...] Ł. P. za dziewiętnaście wymienionych w tym wniosku czynów wyczerpujących znamiona przestępstw, tj. z art. 258 § 1 k.k., art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., 266 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k., art. 266 § 2 k.k. w zw. z art. 107 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (dalej powoływana jako: u.o.d.o.) w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k., art. 266 § 2 k.k. i art. 107 ust. 1 u.o.d.o. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k., art. 266 § 2 k.k. i art. 107 ust. 1 u.o.d.o. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

na podstawie art. 80 § 2f i 2g ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (dalej powoływana jako: u.s.p)

postanowił:

nie uwzględnić zastrzeżenia Prokuratora Regionalnego w W., co do możliwości udostępnienia sędziemu Sądowi Rejonowego [...] W. Ł. i P. oraz ustanowionemu obrońcom, dokumentów załączonych do wniosku Prokuratora Regionalnego w W. z dnia 28 czerwca 2024 r., sygn. akt [...], o podjęcie uchwały w przedmiocie wyrażenia zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Rejonowego [...] W. Ł. P. za czyny wymienione we wniosku i zezwolić sędziemu

Sądu Rejonowego [...] W. Ł. P. oraz ustanowionym obrońcom, na zapoznanie się z dokumentami dołączonymi do przedmiotowego wniosku.

UZASADNIENIE

W dniu 28 czerwca 2024 r. do Sądu Najwyższego Izby Odpowiedzialności Zawodowej wpłynął wniosek Prokuratora Regionalnego w W. z dnia 28 czerwca 2024 r., sygn. akt [...], o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Rejonowego [...] W. Ł. P. w zakresie czynów wyczerpujących znamiona przestępstw, tj. z art. 258 § 1 k.k., art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., 266 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k., art. 266 § 2 k.k. w zw. z art. 107 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (dalej powoływana jako: u.o.d.o.) w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k., art. 266 § 2 k.k. i art. 107 ust. 1 u.o.d.o. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k., art. 266 § 2 k.k. i art. 107 ust. 1 u.o.d.o. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Jednocześnie wnioskodawca, wskazując na dobro postępowania przygotowawczego, wniósł na podstawie art. 80 § 2f u.s.p. o nieudostępnianie sędziemu Sądu Rejonowego [...] W. Ł. P. oraz jego pełnomocnikowi akt postępowania przygotowawczego dołączonych do niniejszego wniosku.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Zastrzeżenie odmowy wglądu do dokumentów załączonych do wniosku wniosku Prokuratora Regionalnego w W. z dnia 28 czerwca 2024 r., sygn. akt [...], nie zasługiwało na uwzględnienie. Analiza przedstawionego Sądowi Najwyższemu materiału dowodowego nie pozwala bowiem na przyjęcie, iż jego udostępnienie sędziemu Sądu Rejonowego [...] W. Ł. P. bądź ustanowionym obrońcom, może niekorzystnie wpłynąć na dobro postępowania przygotowawczego.

Treść art. 80 § 2f zd. 1 u.s.p. w sposób jednoznaczny wskazuje, iż sędzia objęty wnioskiem o wyrażenie zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej ma prawo wglądu do dokumentów mających wskazywać na istnienie dostatecznie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przez niego przestępstwa. Ustawodawca wprowadził tym samym domniemanie, iż wgląd sędziego do powyższych materiałów nie wpłynie niekorzystnie na dalszy bieg postępowania karnego, a ograniczenie dostępności do wiedzy o podjętych w dotyczącej go sprawie ustaleniach kończy się z chwilą złożenia wniosku w sądzie dyscyplinarnym. W sytuacji jednak, gdy wnioskujący prokurator złoży zastrzeżenie odmowy dostępu do uprzednio wspomnianych materiałów, ostateczną decyzję w tym przedmiocie podejmuje sąd dyscyplinarny, który po ich weryfikacji decyduje o obowiązywaniu normatywnego uprawnienia zainteresowanego do zapoznania się z dowodami załączonymi do wniosku.

Podkreślenia wymaga, iż Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 28 listopada 2007 r., sygn. akt K 39/07 (LEX nr 319447), badając zgodność z Konstytucją ówczesnej treści przepisów art. 80 § 2f i 2g u.s.p. potwierdził, iż w toku postępowania delibacyjnego sędziemu objętemu wnioskiem przysługuje prawo do obrony, a tym samym dostęp do materiałów przedstawionych przez wnioskodawcę. Zaznaczono przy tym, iż wszczęciu postępowania immunitetowego nie muszą towarzyszyć wszystkie gwarancje i instrumenty ochronne towarzyszące prawu do obrony i możliwe - a w niektórych wypadkach wręcz konieczne - jest wykluczenie dostępu do dowodów załączonych do wniosku. Należy mieć jednakże w polu widzenia, iż takowa decyzja poważnie ogranicza przysługujące sędziemu prawo do obrony, wobec czego sąd dyscyplinarny winien stwierdzić, iż zapoznanie się z dokumentacją załączoną do wniosku przez zainteresowanego sędziego lub jego obrońcę stanowi realne zagrożenie dla prawidłowego biegu postępowania przygotowawczego. Podkreślenia również wymaga, że prokurator - jako organ kierowniczy postępowania przygotowawczego - określa jego przedmiot, zakres i cel, a także wyznacza kierunek podejmowanych czynności procesowych. Rolą sądu dyscyplinarnego nie jest zatem samodzielne poszukiwanie przyczyn złożonego zastrzeżenia i argumentowanie negatywnego wpływu udostępnienia akt.

Zastrzeżenie dokonane na podstawie art. 80 § 2f zd. 2 u.s.p. winno zatem wskazywać skonkretyzowane i osadzone w rozpoznawanej sprawie przesłanki, które znajdują potwierdzenie w zgromadzonej dokumentacji i są realnie związane z dobrem postępowania przygotowawczego. Tylko bowiem precyzyjne określenie rzeczywistego jego zagrożenia umożliwia przyjęcie, iż zastrzeżenie prokuratora nie ma arbitralnego charakteru.

Weryfikacja akt śledztwa prowadzonego przez Prokuraturę Regionalną w W. pod sygn. akt [...] wskazuje, iż w toku prowadzonego postępowania do chwili obecnej wykonano szereg czynności niezbędnych do wyjaśnienia okoliczności sprawy, które szczegółowo zostały wymienione w treści uzasadnienia wniosku. Wprawdzie zgodzić się z wnioskodawcą, iż przedmiotowe śledztwo ma skomplikowany charakter i dotyczy wielu osób, niemniej trzeba też zwrócić uwagę na fakt, że postępowanie to jest prowadzone już od przeszło pięciu lat, gdyż zostało wszczęte w dniu 21 sierpnia 2019 r., a materiał dowodowy w zasadniczej części został zebrany oraz zabezpieczony. W ocenie Sądu Najwyższego sygnalizujący konieczność zastrzeżenia wglądu do dokumentacji nie wykazał natomiast istnienia konkretnego i realnego zagrożenia dla dobra przedmiotowego postępowania. Argumentacja w tym zakresie sprowadza się bowiem jedynie do powoływania hipotetycznych przypuszczeń i nieskonkretyzowanych zagrożeń natury ogólnej. Negowanie zatem możliwości zapoznania się z dokumentami załączonymi do wniosku z uwagi na hipotetyczną możliwość wpływania w inny sposób na bieg postępowania jawi się tym samym jako nieuzasadnione. Zważyć przy tym należy, iż uprawnienie do zapoznania się z materiałami stanowiącymi uzasadnienie wniosku o uchylenie immunitetu nie wynika z norm procedury karnej, a z przepisów ustrojowych, które wprowadzają domniemanie, iż wobec sędziego (lub prokuratora) objętego wnioskiem, ograniczenie dostępności do wiedzy o podjętych w dotyczącej go sprawie ustaleniach kończy się z chwilą złożenia tego wniosku w sądzie dyscyplinarnym.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy uznał, iż odmowa udostępnienia zgromadzonej dokumentacji, z uwagi na ewentualną możliwość wpływania na bieg prowadzonego śledztwa, nie została dostatecznie uzasadniona i

brak jest tym samym podstaw do uwzględnienia zastrzeżenia Prokuratora Regionalnego w W.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy postanowił, jak na wstępie.

[M. T.]

[ms]